

Zorg en arts staan niet vooraan bij Prinsjesdag

Een begroting met stevige cijfers en bekend beleid. Dat is wat de drie VWS-bewindslieden presenteerden op hun eerste Prinsjesdag. Wat artsenverenigingen betreft kan het kabinet nog wel wat harder zijn best doen voor de zorg in het algemeen en voor artsen in het bijzonder.

De minister en zijn prioriteiten

De zorg betaalbaar weten te houden. En via MedMij de digitale 'patiëntgebonden omgeving' van de grond krijgen, zodat patiënten zeggenschap hebben over hun medisch dossier. Die stempels hoopt minister Bruno Bruins (Medische zorg) op de gezondheidszorg te zetten gedurende zijn ambtsperiode. Dat zei hij vorige week tijdens het Ontbijt met de minister, de bijeenkomst van Medisch Contact na Prinsjesdag waar hij de VWS-begroting toelichtte. In de beleidsagenda bij de VWS-begroting viel weinig nieuws te ontwaren, aangezien de lijn al grotendeels is uitgezet via de hoofdlijnenakkoorden die al voor de zomer werden gesloten voor medisch-specialistische zorg, huisartsenzorg, ggz en wijkverpleging. Tijdens het Ontbijt met de minister zei Bruins dat hij hoopt nog een vijfde hoofdlijnenakkoord te sluiten, namelijk met de paramedische sector. Bruins legt de bal nu bij ziekenhuizen, zorgverzekeraars en huisartsen om invulling te geven aan de afspraken in de eerste vier nieuwe akkoorden. 'Nu wordt het pas spannend, de afspraken moeten van papier af', aldus Bruins. 'Ik hoop dat partijen per regio preciseren hoe ze hun zorgplicht invullen. Ik beschouw het als

mijn agenda om te zorgen dat de akkoorden worden uitgevoerd.' Transparantie in de zorg noemde hij ook noodzakelijk: van farmaceuten over de opbouw van hun medicijnprijzen, van zorgverzekeraars over het overzicht aan diverse polissen en van zorgprofessionals onderling over hun eigen handelen. En dus van ziekenhuizen over de medische dossiers richting patiënten. Bruins: 'Ik zou ongelooflijk graag willen dat we stappen zetten dat informatie aan de kant van de burger komt. Dat de patiënt medische informatie mag uitdelen aan zijn behandelaars.'

Prinsjesdag en de cijfers

De verwachting is dat er in 2019 295 miljard euro aan uitgaven uit de rijksportemonnee wordt gedaan, zo viel te lezen in de miljoenennota. Van die 295 miljard euro is bijna 80 miljard euro bestemd voor zorg, dus maar liefst 27 procent. Daarmee staat zorg op de tweede plaats van grootste uitgavenposten, tussen sociale zekerheid op één (met bijna 82 miljard euro) en onderwijs, cultuur en wetenschap op drie (met bijna 39 miljard euro).

Van die zorguitgaven valt ruim 71 miljard euro onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van VWS, de rest onder andere ministeries. Dat bedrag ligt 5 miljard euro hoger dan dit jaar, wat een groei van 7 procent betekent. Die toename is voor de helft een gevolg van loon- en prijsstijgingen. Gedurende de hele kabinetsperiode verwacht men overigens een toename van de zorguitgaven met in totaal 17 miljard euro; een bedrag dat tot 19 miljard euro zou oplopen als er niet via de hoofdlijnenakkoorden voor medisch-specialistische zorg, huisartsenzorg, ggz en wijkverpleging grenzen aan de uitgavengroei zouden zijn gesteld.

De Tweede Kamer en zijn focus

De zorg staat op dit moment niet in het brandpunt van de aandacht van het parlement, zo bleek vorige week tijdens de Algemene Beschouwingen. Vooral het 'D-woord', de afschaffing van de dividendbelasting voor internationale bedrijven, heeft de belangstelling van de parlementariërs. Verder werd er veel gedebatteerd over islam en integratie en de hoogte van de energierekening. Zorg kwam maar mondjesmaat in beeld. PvdA-fractievoorzitter Lodewijk Asscher probeerde de VVD tevergeefs een toezegging te ontfoetselen over het wetsvoorstel van PvdA en GroenLinks om huisartsen de abortuspil te laten verstrekken. Maar Asscher werd teruggefloten door de Kamervoorzitter: gelegenheid tot debat daarover is er als dit voorstel bij de Tweede Kamer ligt.

Wel dienden de oppositiepartijen PvdA, GroenLinks en SP gezamenlijk een tegenbegroting in, net als 50Plus. De drie linkse fracties willen het verplicht eigen risico halveren door het met 195 euro te verlagen, een plan dat volgens het Centraal Planbureau (CPB) 1,9 miljard euro kost. Ook mag er van deze partijen ruim een miljard extra worden uitgetrokken om de arbeidsvoorwaarden in de zorg te verbeteren.

50Plus pleitte in een tegenbegroting voor een verlaging van het eigen risico met 100

euro en wil dat het kabinet de plannen intrekt om volgend jaar vitaminen, mineralen en paracetamol uit het basispakket te halen.

De federatiepartners en hun mening

Nienke Nieuwenhuizen, voorzitter van Verenso, de vereniging voor specialisten ouderengeneeskunde, is blij met het geld dat is gereserveerd voor de specialisten ouderengeneeskunde die in de eerste lijn werken. Wel wil ze dat het kabinet ouderenzorg meer integraal vormgeeft; in de hoofdlijnenakkoorden gebeurt dit nu te versnipperd, aldus Nieuwenhuizen.

De Koepel Artsen Maatschappij en Gezondheid (KAMG) is verheugd over de aandacht van dit kabinet voor preventie,

onder andere via het ophanden zijnde Nationaal Preventieakkoord waarmee roken, alcoholmisbruik en overgewicht wordt aangepakt. Wel breekt KAMG-voorzitter Elise Buiting een lans om de opleidingskosten van artsen M&G niet aan de markt over te laten, om een tekort aan artsen te voorkomen.

Voorzitter Marcel Daniëls van de Federatie Medisch Specialisten (FMS) maakt zich zorgen over het tempo waarmee artsen uitvoering moeten geven aan de hoofdlijnenakkoorden. Daniëls had graag gezien dat het kabinet er actiever voor zorgt dat artsen voldoende tijd overhouden om aan patiënten te besteden.

De Landelijke vereniging van Artsen in Dienstverband (LAD) pleit voor meer aandacht voor de kwaliteit van de geneeskundeopleiding. LAD-voorzitter Christiaan Keijzer wil dat het kabinet de wachttijd voor coschappen aanpakt en

ervoor zorgt dat onbekendere specialisten zoals sociale geneeskunde meer aandacht krijgen tijdens de studie. Hij mist ook concrete voornemens om wat te doen aan de werkdruk in de zorg.

Voor de Landelijke Huisartsen Vereniging (LHV) blijft het afwachten of de geplande investeringen uit de begroting ook echt zullen plaatsvinden, zegt LHV-voorzitter Ella Kalsbeek. Volgens haar moeten huisartsen vooraleerst meer tijd aan patiënten kunnen besteden.

De Nederlandse Vereniging voor Arbeids- en Bedrijfsgeneeskunde (NVAB) en de Nederlandse Vereniging voor Verzekeringsgeneeskunde (NVVG), die vooral te maken hebben met de begroting van het ministerie van Sociale Zaken, missen daar de aandacht voor hun beroepsgroepen. NVAB-voorzitter Gertjan Beens had graag gezien dat VWS bedrijfsartsen een rol zouden toedichten bij de preventieplannen. NVVG-voorzitter Rob Kok spreekt van 'een zeker dedain' voor zijn vakgebied, omdat hij vreest dat het kabinet ook anderen dan verzekeringsartsen beoordelingen voor het UWV wil laten uitvoeren. De Geneeskundestudent waarschuwt – met een oog op de begroting van het ministerie van OCW – vooral voor een 'steeds fragielere financiële positie' van geneeskundestudenten door de bezuinigingen op universitair onderwijs. 'Collegegelden blijven stijgen en dat raakt geneeskundestudenten extra omdat zij geen bijbaan kunnen nemen vanwege de uren die ze maken.'

Via moties probeerde GroenLinks tevergeefs de btw op groente en fruit omlaag te krijgen en de PVV de zorgpremie voor 2019 te bevriezen. De ChristenUnie slaagde er, met instemming van de andere coalitiepartijen, zo wel in om 25 miljoen euro extra los te peuten voor steun aan kwetsbare mensen. ■

web

Meer over dit onderwerp vindt u onder dit artikel op medischcontact.nl/artikelen.

GETTY IMAGES